

اخبار

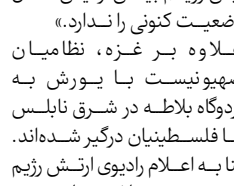
آوار ۱۰۰۰ راکت مقاومت

پرسر صهیونیست‌ها

شمار راکت‌های شلیک شده مقاومت به سرزمین‌های اشغالی در پنجمین روز تقابل با رژیم صهیونیستی از هزار فرود گذشته و صهیونیست‌ها را در پناهگاه‌ها محبوس کرده است.

به گزارش شبکه خبری العالم، بنا بر تازه‌ترین آمار وزارت بهداشت فلسطین در نوار غزه، تعداد شهدای فلسطینی که در میان آنها ۶ کودک و ۳ زن نیز بودند به ۳۵ نفر رسیده است و بیش از ۱۵۰ نفر نیز مجروح شده‌اند. در همین حال بر اثر حملات مقاومت تاکنون یک صهیونیست کشته و سه نفر زخمی شده‌اند. صهیونیست‌ها علاوه بر بمباران هدفمند خانه‌های فلسطینیان در غزه، گورستان باریکه غزه را نیز هدف موشک‌های خود قرار داده‌اند اما در عین حال رسانه‌های عبری همچون سران تل آویو از پاسخ مقاومت غافلگیر شده‌اند و در گزارش‌های خود با ارائه آمار و ارقام قابل تأملی درباره شمار موشک‌های مقاومت به نوبی این مسأله را نشان می‌دهند. امیر دولت نتانیاو احتمالاً در راستای فشار بر گروه‌های فلسطینی برای موافقت با آتش‌بس، حملات علیه غزه را شدت خواهد بخشید.

این رژیم پیش از این تحمل وضعیت کنونی را ندارد. علاوه بر غزه، نظایمان صهیونیست با یورش به اردوگاه بلاطه در شرق نابلس با فلسطینیان درگیر شده‌اند. بنا به اعلام رادیوی ارتش رژیم صهیونیستی تلاش‌های مصر برای آرام‌سازی اوضاع و توقف درگیری‌ها بین این رژیم و گروه‌های مقاومت فلسطین تاکنون به نین‌بست رسیده است.

درخواست کنگره برای

آزمایش روان بایدن

بیش از ۶۰ قانونگذار آمریکایی در نامه‌ای به کاخ سفید از جو بایدن خواستند با آزمایش صلاحیت روانی و ادراکی بدهد و یا از کربت انتخاباتی ۲۰۲۴ کناره‌گیری کند.

۶۱ جمهوری خواه به رهبری رونی جکسون، نماینده تگزاس این نامه را تهیه کرده و نوشته‌اند: «ما باور داریم فارغ از جنسیت، سن یا جهت‌گیری سیاسی، تمام رؤسای جمهور باید توانایی‌های ذهنی درستی داشته باشند. شما گرچه تاکنون دو بار آزمایش جسمانی داده‌اید اما هیچ ارزیابی شناختی نداشته‌اید یا نیاختن از مردم پنهان کرده‌اید.»

اعتراض سودان به

نشست شورای حقوق بشر

وزارت خارجه سودان از بی‌توجهی شورای حقوق بشر سازمان ملل به همکاری دولت این کشور و تعامل مثبت آن با نهادهای مربوطه و برگزاری نشست شورای حقوق بشر با سوءاستفاده از شرایط این کشور انتقاد کرد. به گزارش روسیا الیوم، این وزارتخانه در بیانیه‌ای برگزاری نشست ویژه اخیر شورای حقوق بشر درباره شرایط استثنایی این کشور را محکوم کرد و نوشت: «حمایت و توسعه حقوق بشر در سودان یک دستور کار ملی با اهمیت بالا و در رأس اولویت‌های دولت است و تنها شامل اقداماتی نیست که توسط دولت در راستای اجرای خواسته‌های خارجی انجام شود.»

اردوغان و قلیچدار اوغلو امروز با برنامه‌های متفاوت وارد مرحله حساس نبرد نفسگیر خود شدند

ترکیه و انتخاب بین دو نقشه راه

همسایگان

بنفشه غلامی

خبرنگار

امروز نه فقط روزی تاریخی برای ترکیه است که برای رجب طیب اردوغان، مردی که اکنون ۲۰ سال است حاکمیت این کشور را در دست دارد، روزی فراموش‌نشده خواهد بود. او امروز کارنامه فعالیت سیاسی دو دهه‌ای خود را از دست مردم کشورش تحویل می‌گیرد و نتیجه واقعی سیاست‌هایش در حوزه‌های مختلف که ترکیه را از تورم و بحران اقتصادی دهه ۱۹۹۰ به شکوفایی دهه ۲۰۰۰ و بلندپروازی‌های دهه ۲۰۱۰ کشاند، در قالب اعداد و ارقام آرایه‌ای که باید در پایان روز شروع به شمارش شوند، خواهد دید.

با این حال فقط او و کمال قلیچدار اوغلو رقیب قدرتمندش، نیستند که امروز را در رب و ناب پیروزی و شکست می‌گذرانند. علاوه بر آنان، چشم‌بسمت از کشورهای منطقه نیز به دستان مردم ترکیه دوخته شده است تا ببینند سکان هدایت ۵ سال آتی ترکیه را چه کسی در دست خواهد گرفت. به گزارش سایت شبکه خبری سسی‌ان‌ان، انتخابات امروز، کمتر از سه ماه بعد از زلزله ویرانگری برگزار می‌شود که بیش از ۵۰ هزار نفر را در استان‌های جنوبی این کشور به کام مرگ کشید و بیش از سه میلیون نفر را مجبور به ترک زادگاه و خانه و گشاده خود کرد. این انتخابات همچنین در شرایطی برگزار می‌شود که ترکیه در یکی از جدی‌ترین بحران‌های اقتصادی خود که به بیش از ۴۴ درصد رسیده است، به‌سر می‌برد. علاوه بر این، انتخابات در حالی انجام می‌شود که منتقدان اردوغان، او را متهم به زیر پا گذاشتن دموکراسی می‌کنند.

گفت‌وگو

فالمه‌سیاحی

خبرنگار

همزمان با برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ترکیه که یکی از مهم‌ترین رخداد‌های سیاسی منطقه به شمار می‌رود، با غسان الاستانبولی، استراتژیست و تحلیلگر مسائل بین‌الملل به گفت‌وگو نشستیم تا از وضعیت آخرین رقابت‌های انتخاباتی در ترکیه، شناس دو ائتلاف و حیزب‌های پیروزی، نقش حمایت‌های خارجی و آینده روابط خارجی آنکارا در منطقه و جهان مطلع شویم. ادامه مشروح این گفت‌وگو را خواهید خواند:

فضای انتخاباتی ترکیه را چگونه توصیف می‌کنید. آیا حزب حاکم شانس بیشتری دارد یا ائتلاف معارضان؟

همه قبول دارند که انتخابات امروز ترکیه، انتخاباتی سرنوشت‌ساز برای احزاب رقیب و حتی برای ترکیه به عنوان یک سیستم حکومتی است. تأثیر برنده در این انتخابات ممکن است تا سالیان متمادی ادامه داشته باشد و این در فضای انتخاباتی که به عنوان یک جنگ استخوان شکن توصیف می‌شود، نمود پیدا کرد. هر دو حزب اصلی رقیب، بویژه از تیم رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور کنونی، موضعی را می‌بینیم و می‌شنویم که به نوعی افترا است: مانند متهم کردن نامزد رقیب، کمال قلیچدار اوغلو، به حمایت از همجنس‌گرایان، یا اینکه او از مذهب خود برای حمله به اردوغان استفاده می‌کند. متأسفانه این مطالب پس از افشای مخفیانه مطالب قبلی، حالا مانند اتهامات متقابل شده و در تریبون‌ها به صورت علنی مطرح می‌شود. هر دو طرف شانس برنده شدن رقیب هم باید بگویم که اگر نظرسنجی‌ها را کنار بگذاریم که اکثر آنها شانس برابری را به دو حزب در رقابت می‌دهند، به نظر من شانس برنده شدن بیشتر با ائتلاف مخالفان است. این هم چند دلیل دارد که مهم‌ترین آن وضعیت اقتصادی ترکیه است: هم‌اکنون وضعیت معیشتی باعث شده شهروندان ترکیه دیگر

به سیاست‌های اردوغان بویژه در حوزه اقتصاد اعتماد نداشته باشند. دلیل دوم هم به موفقیت احزاب مخالف در تشکیل یک ائتلاف و بلوک قوی یازی کرد.

باتوجه به مسائل اقتصادی و بحران زلزله در کشور ترکیه، به نظر شما حزب عدالت و توسعه هنوز پایگاه اجتماعی قوی خود را دارد؟

واضح است که پایگاه مردمی حزب عدالت و توسعه در سال‌های اخیر به‌طور چشمگیری به سرعت کاهش یافته است؛ شاهد این ادعا هم از دست دادن شهرداری‌های استانبول و آنکارا است. این عقب‌نشینی هم به این دلیل است که اکثر مردم ترکیه از شیوه‌ای که اردوغان و حیزب طی بیست سال گذشته برای رهبری ترکیه استفاده کردند، مستأصل شده‌اند. و خلعت اوضاع اقتصادی، اجتماعی و چالش دموکراسی که با این رهبری همراه بود و دلایل دیگر مانند فساد، سرکوب و زلزله فوریه نشان دادند که دلیل اصلی بسیاری از اشتباهات و بحران‌هایی که ایجاد شده‌اند، عملکرد مدیریت دولت بوده است. موضوع و حتی صرف هزینه‌های بازاریابی و ترمیم بحران‌ها به پرونده‌های دیگر، موجب شکست مقامات فعلی ترکیه در مدیریت و مقابله با چالش‌ها شد.

آیا کمال قلیچدار اوغلو توانایی تجمیع آرای معارضان را دارد؟ او می‌تواند انتخابات را به دور دوم ببرد؟

قلیچدار اوغلو تاکنون توانسته است اکثریت آرای مخالفان را به دست آورد؛ آن هم به این پشتوانه که او توانست احزاب مخالف را در یک ائتلاف گرد هم آورد و حتی توانست حمایت حزب دموکراتیک خلق را به دست آورد. این برای او خوب است، اما چالش بزرگی که در صورت پیروزی با آن روبه‌رو خواهد شد، مدیریت یک ائتلاف شش‌گانه است. هر طرفی و در هر تصمیمی حق «و تو» خواهد داشت؛ این براساس توافق بین رهبر حزب جمهوری خلق، قلیچدار اوغلو، و سران پنج حزب دیگر وابسته به این ائتلاف معارض ایجاد شده و تصریح می‌کند که هر تصمیمی باید به اتفاق آرا در میان اعضای ائتلاف گرفته شود. این وضعیت بسیار مشکل است؛ بخصوص اینکه احزاب معارض در بسیاری از موضوعات و پرونده‌ها یا یکدیگر اختلاف‌نظر دارند؛ جدای از اینکه اساساً اینها تضادهای

اردوغان و قلیچدار اوغلو امروز با برنامه‌های متفاوت وارد مرحله حساس نبرد نفسگیر خود شدند

کشور اولین نیروگاه هسته‌ای ترکیه را بنا کرده است.

۵۵ ساله است که کمترین شانس را برای پیروزی دارد. او در واقع آمده تا برای انتخابات آتی تبدیل به فردی شناخته شده شود.

روز بزرگ ترکیه

به نوشته سایت شبکه خبری بی‌بی‌سی، همچنین این انتخابات، ۶ سال بعد از فروردوم ۲۰۱۷ برگزار می‌شود که طی آن با طرحی که اردوغان به‌عنوان رهبر حزب عدالت و توسعه سال‌ها در پی آن بود، نظام سیاسی این کشور از پارلمانی به ریاستی تغییر کرد و رئیس‌جمهور تبدیل به مرد شماره یک کشور شد؛ کسی که می‌تواند در کشور وضعیت فوق‌العاده اعلام کند و انتصاب‌ها را انجام دهد. بنابراین اگر او در انتخابات امروز پیروز شود، به این روال ادامه خواهد داد، اما در مقابل، کمال قلیچدار اوغلو خلاف این نظر را دارد. او منتقدان سیستم ریاستی بوده و پیش‌تر در تبلیغات و کمپین‌های انتخاباتی اش گفته بود می‌خواهد سیستم سیاسی کشور را به پارلمانی بازگردانده و دیگر بار بپست نخست‌وزیر را احیا کند و ضمن اعطای استقلال به دادگاه‌ها، به رسانه‌ها طعم شیرین آزادی بیان ببخشد. او وعده داده است: «من در خدمت همه ۸۵ میلیون شهروند ترکیه خواهم بود و به شما نشان خواهم داد که برای همه شما احترام قائل هستم.»

روز بزرگ منطقه و آن سوی منطقه

طبیعتاً انتخابات ترکیه سرنوشت ۵ سال آتی این کشور را تعیین می‌کند اما در کنار آن برای منطقه و شماری از کشورهای دیگر جهان نیز اهمیت بسیاری دارد. ترکیه هر چند یکی از اعضای ناتو است اما اردوغان در یک دیدگاه اخیر بویژه چند سال گذشته همکاری‌های بسیار تنگاتنگی با روسیه و چین داشته است. او از روسیه سیستم دفاعی اس ۴۰۰ خریده و با مشارکت این

کشور اولین نیروگاه هسته‌ای ترکیه را بنا کرده است.

۵۵ ساله است که کمترین شانس را برای پیروزی دارد. او در واقع آمده تا برای انتخابات آتی تبدیل به فردی شناخته شده شود.

روز بزرگ ترکیه

به نوشته سایت شبکه خبری بی‌بی‌سی، همچنین این انتخابات، ۶ سال بعد از فروردوم ۲۰۱۷ برگزار می‌شود که طی آن با طرحی که اردوغان به‌عنوان رهبر حزب عدالت و توسعه سال‌ها در پی آن بود، نظام سیاسی این کشور از پارلمانی به ریاستی تغییر کرد و رئیس‌جمهور تبدیل به مرد شماره یک کشور شد؛ کسی که می‌تواند در کشور وضعیت فوق‌العاده اعلام کند و انتصاب‌ها را انجام دهد. بنابراین اگر او در انتخابات امروز پیروز شود، به این روال ادامه خواهد داد، اما در مقابل، کمال قلیچدار اوغلو خلاف این نظر را دارد. او منتقدان سیستم ریاستی بوده و پیش‌تر در تبلیغات و کمپین‌های انتخاباتی اش گفته بود می‌خواهد سیستم سیاسی کشور را به پارلمانی بازگردانده و دیگر بار بپست نخست‌وزیر را احیا کند و ضمن اعطای استقلال به دادگاه‌ها، به رسانه‌ها طعم شیرین آزادی بیان ببخشد. او وعده داده است: «من در خدمت همه ۸۵ میلیون شهروند ترکیه خواهم بود و به شما نشان خواهم داد که برای همه شما احترام قائل هستم.»

روز بزرگ منطقه و آن سوی منطقه

طبیعتاً انتخابات ترکیه سرنوشت ۵ سال آتی این کشور را تعیین می‌کند اما در کنار آن برای منطقه و شماری از کشورهای دیگر جهان نیز اهمیت بسیاری دارد. ترکیه هر چند یکی از اعضای ناتو است اما اردوغان در یک دیدگاه اخیر بویژه چند سال گذشته همکاری‌های بسیار تنگاتنگی با روسیه و چین داشته است. او از روسیه سیستم دفاعی اس ۴۰۰ خریده و با مشارکت این

نگاهی به فضای انتخاباتی ترکیه؛ از شانس پیروزی مخالفان تا دوره‌ای شدن رقابت هادر گفت‌وگو با غسان الاستانبولی

بند بازی روی طناب انتخابات

زیرا در نهایت منافعی حیاتی برای هر دو کشور هستند.

غربی‌ها و بخصوص ایالات متحده امریکا به روش‌های مختلفی از جمله در نشریات و مجلات، نشان داده‌اند که خواهان کنتر رفتن اردوغان از قدرت هستند؛ قلیچدار اوغلو نیز صراحتاً اعلام کرده که مواضعش نسبت به غرب نزدیک‌تر خواهد بود. به نظر شما این مواضع، چه تأثیر بی‌رقابتی در انتخابات ملی ترکیه خواهد داشت؟

مواضع خارجی در حمایت از هر دو طرف رقابت مشخص است، اگرچه مواضع روسیه در حمایت از اردوغان واضح‌تر به نظر می‌رسد. این حمایت در بسیاری از موضوعات ظاهر شد و کافی است تنها به دو گام اخیر مسکو اشاره کنیم. گام اول، تلاش روسیه برای تحت فشار قرار دادن رهبران سوریه جهت دیدار بشار اسد، رئیس‌جمهور این کشور با حمایتی ترکیه‌ای بود که باید آن را کارت حمایتی از اردوغان خواند. گام دوم، شرکت ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه در مراسم تحویل سوخت هسته‌ای روسیه به نیروگاه هسته‌ای آکویو ترکیه از طریق مجازی بود. درباره مواضع آمریکا در حمایت از قلیچدار اوغلو باید بگویم که این مواضع از حمایت روسیه محرومانه‌تر بوده‌اند و من متقدم یکی از برگ‌های برنده‌ای که امریکایی‌ها در صورت دو مرحله‌ای شدن انتخابات نیاز خواهند کرد؛ زیرا در این حامیان فتح‌الله گولن، معارض دولت ترکیه را که در واشنگتن به سرمی برد تحت فشار قرار دهند تا از ائتلاف مخالفان حمایت کرده و به شخص قلیچدار اوغلو رأی دهد. اردوغان در سال‌های قدرت‌یابی خود و بخصوص چند سال اخیر، سیاست بسیار خطرناکی را در پیش گرفت که همان سیاست بازی روی طناب‌ها بود. او به صورت آکروباطیک بین دو کشور حرکت کرد تا اینکه به مرحله‌ای رسید که نه می‌توانست خود را کاملاً همسو کند و نه می‌توانست کاملاً از هیچ یک از آنها جدا شود. چیزی که این بین بست را افزایش می‌دهد این است که منافع هر دو کشور در منطقه و بویژه در ترکیه بسیار زیاد است؛ بنابراین انتظار می‌رود هر یک از آنها به هر طریقی از آن دفاع کنند،

ایدئولوژیک و اساسی هم دارند. در حال حاضر هر دو طرف در تلاش هستند در دور اول، نتیجه انتخابات را به سود خود مشخص کنند؛ من معتقدم هیچ یک از آنها توانایی رقم زدن این نتیجه را ندارند و به همین دلیل احتمال دارد با هم به دور دوم بروند. در دور دوم، برخی از برنامه‌های احزاب ممکن است تغییر کند و هر یک از آنها کارت‌های اضافی خود را برای برد، رو کند. نظر شما درباره سیاست خارجی دولت بعدی ترکیه چیست؟ اردوغان یا قلیچدار اوغلو چه تغییراتی در اهداف و راهبردهای سیاست خارجی آنکارا ایجاد خواهند کرد؟

در اینجا باید سیاست خارجی آینده را به دو بخش تقسیم کنیم، بخش اول سیاست ترکیه در کشورهای همسایه و کشورهای منطقه است. سیاستمداران ترکیه‌ای در هر دو طرف رقابت می‌توانند به راحتی این ریل سیاست منطقه‌ای حرکت کنند. بخصوص اینکه اردوغان اخیراً سیاست کشورش را از سیاست ایجاد تنش و مشارکت در آن به سیاست سازش و آشتی با همه مخالفان سابق خود تبدیل کرده است. با این نقطه عطف، او راه را برای قدم برداشتن در این مسیر هموار کرده است. ترکیه با همه کشورهای منطقه به سمت صلح و آشتی در حرکت است؛ کشورهای دیگری از جمله سوریه که بیشترین آسیب را به خاطر اردوغان و پروژه‌هایش متحمل شد.

بخش دوم و سخت‌تر روابط خارجی آنکارا، در حوزه تعاملات بین‌المللی است. روابط ترکیه با دو کشور بزرگ ایالات متحده آمریکا و روسیه از همه مهم‌تر است و متأسفانه برای پیروز شدن اردوغان در انتخابات آینده، راه سختی را ایجاد می‌کند. اردوغان در سال‌های قدرت‌یابی خود و بخصوص چند سال اخیر، سیاست بسیار خطرناکی را در پیش گرفت که همان سیاست بازی روی طناب‌ها بود. او به صورت آکروباطیک بین دو کشور حرکت کرد تا اینکه به مرحله‌ای رسید که نه می‌توانست خود را کاملاً همسو کند و نه می‌توانست کاملاً از هیچ یک از آنها جدا شود. چیزی که این بین بست را افزایش می‌دهد این است که منافع هر دو کشور در منطقه و بویژه در ترکیه بسیار زیاد است؛ بنابراین انتظار می‌رود هر یک از آنها به هر طریقی از آن دفاع کنند،

اردوغان از کجا آمد و چه کرد

رجب طیب اردوغان ۶۹ ساله، زندگی سیاسی خود را در دهه ۱۹۷۰ از استانبول شروع کرد. او که در خانواده‌ای متوسط به دنیا آمده بود، سال ۱۹۷۶ اولین نقش سیاسی اش را برعهده گرفت و رئیس جوانان حزب رفاه به رهبری نجم‌الدین اربکان در یکی از مناطق استانبول شد. او از همین جا بود که شروع به طی کردن پله‌های ترقی کرد و در سال ۱۹۹۴ تبدیل به شهردار استانبول شد و به مردم وعده داد، مشکلات این شهر را از آلودگی هوا، جمع‌آوری زباله و فقدان آب آشامیدنی تمیز حل کند؛ وعده‌هایی که عملی شد. اما چهار سال بعد شعری جنجالی خواند و راهی زندان شد. او سال ۱۹۹۹ از زندان آزاد و دو سال پس از آن با برطرف شدن منع فعالیت‌های سیاسی اش، حزب عدالت و توسعه را تأسیس کرد و در انتخابات ۲۰۰۲ با وعده اصلاحات اقتصادی و پایان دادن به تورم به نخست‌وزیری ترکیه رسید. او از آن زمان تا کنون قدرت اول ترکیه را در قالب نخست‌وزیر یا رئیس‌جمهور در دست داشته است.

انتخابات سراسری ۲۰۲۳ ترکیه

۱۴ مه ساعت ۸ الی ۱۷

تدابیر امنیتی

حدود ۶۰ هزار نیروی امنیتی

۱۹۱۲۰۰۰ نیروی امنیتی

۲۰ هزار نیروی امنیتی

انتخابات ریاست جمهوری

۴۶/۱۹%

کمال قلیچدار اوغلو

۵۱%

اسماعیل کایا

۲/۹۱%

سنان اوغان

غسان الاستانبولی: چالش بزرگی که قلیچدار اوغلو در صورت پیروزی با آن روبه‌رو خواهد شد، نحوه مدیریت یک ائتلاف شش‌گانه است. هر طرفی و در هر تصمیمی حق «و تو» خواهد داشت. این وضعیت بسیار مشکل است؛ بخصوص اینکه آنها در بسیاری از موضوعات و پرونده‌ها یا یکدیگر اختلاف نظر دارند.